Lietas Nr. C28192415
Lietas arhīva Nr. C-1924-15/11

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2015.gada 27.janvārī

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesa
tiesnese A.Orniņa
tiesas sēdes sekretāre I.Eņģele
piedaloties pieteicēja pilnvarotajai pārstāvei zvērinātai advokātei I.Narbutai
ieinteresētai personai /pers.A/
2015.gada 27.janvārī izskatīja atklātā tiesas sēdē Rīgā, Daugavgrīvas ielā 58 civillietu /pers. B/ pieteikumā par juridiska fakta konstatēšanu, un

k o n s t a t ē j a:

2014.gada 16.decembrī /pers. B/ iesniegusi tiesā pieteikumu par juridiska fakta konstatēšanu, kā ieinteresēto personu norādot /pers. A/.

Pieteikumā norādīts, ka 2014.gada 15.maijā miris pieteicējas /pers. B/ vīrs /pers. C/. 2014.gada 15.oktobrī /pers. B/ zvērinātai notārei D.Roskošai iesniegusi mantojuma iesniegumu sakarā ar mirušā vīra atstāto mantojumu, kas sastāv no naudas līdzekļiem SEB bankā un nekustamā īpašuma Rīgā, /adrese/. Mantinieks ir arī pieteikumā norādītā ieinteresētā persona /pers. C/ dēls /pers. A/, kurš mantojumu pieņemt nevēlas.

/pers. C/ īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu Rīgā, /adrese/ likumā noteiktajā kārtībā nebija noformējis.

Sākotnēji minētais īpašums piederējis /pers. D/, kurš miris 1955.gada 10.decembrī.

Ar Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 1997.gada 10.novembra spriedumu konstatēts juridisks fakts, ka /pers. D/ meita /pers. E/ ir pieņēmusi 1955.gada 10.decembrī mirušā /pers. D/ atstāto mantojumu un viņa apstiprināta mantojuma tiesībās uz /pers. D/ visu atstāto mantojumu. Spriedums stājies spēkā 1997.gada 1.decembrī.

2014.gada 30.septembrī Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas Zemesgrāmatu nodaļas izziņā Nr.1-11/13995 norādīts, ka Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas datu bāzē nav ierakstīts nekustamais īpašums ar adresi Rīga, /adrese/, kas liecina par to, ka /pers. E/ nav reģistrējusi savas īpašuma tiesības pamatojoties uz minēto tiesas spriedumu.

/pers. E/ mirusi 2007.gada 24.oktobrī, atstājot 2007.gada 7.maijā sastādītu testamentu, ar kuru visu savu mantu novēlēja /pers. B/ vīram /pers. C/.

Pieteicēja un viņas mirušais vīrs /pers. C/ dzīvoja vienā mājā ar /pers. E/ kopš 1996.gada, sniedzot viņai dažāda veida palīdzību, jo /pers. E/ bijusi ļoti slima. Ar /pers. E/ bijuši pazīstami no 1957.gada, kad patstāvīgi tur dzīvoja līdz 1970.gadam. Tā kā /pers. E/ nav bijis ne bērnu, ne radinieku, viņa kā pateicību par ilgstošu palīdzību un draudzību, sastādījusi testamentu. Veselības problēmu dēļ, ko apliecina ārstu izraksti, /pers. C/ pēc /pers. E/ nāves viņas atstāto mantojumu pieņēmis, bet nav nokārtojis mantojuma dokumentus. /pers. C/ apsaimniekojis nekustamo īpašumu kā savu īpašumu, remontējis, veicis maksājumus, tajā skaitā nekustamā īpašuma nodokli, ko apliecina maksājumu dokumenti. Par norādītajiem faktiem var liecināt /pers. F/, /pers. G/ un /pers. H/.

Lūdz tiesu konstatēt juridisku faktu, ka 2014.gada 15.maijā mirušais /pers. C/ (personas kods /personas kods/) ir pieņēmis 2007.gada 24.oktobrī mirušās /pers. E/ (personas kods /personas kods/) atstāto mantojumu uz 2007.gada 7.maijā sastādītā testamenta pamata, jo bez šāda fakta konstatēšanas /pers. B/ nevar mantot sava vīra atstāto mantojumu. No šī fakta konstatēšanas ir atkarīga /pers. B/ mantisko tiesību rašanās.

Pieteikums pamatots ar Civilprocesa likuma 288.panta pirmo daļu.

Tiesas sēdē pieteicējas pilnvarotā pārstāve zvērināta advokāte I.Narbuta pieteikumu uzturēja un lūdz apmierināt. Izklāstīja pieteikumā norādītos apstākļus par to, ka pieteicējas vīrs /pers. C/ ar nekustamo īpašumu Rīgā, /adrese/, uz testamenta pamata pēc /pers. E/ nāves rīkojies kā ar savu īpašumu, to apsaimniekojis, veicis maksājumus, ko pierāda gan maksājumu uzdevumi, gan par to var liecināt arī uz tiesu aicinātie liecinieki. Juridiska fakta konstatēšana nepieciešama, lai /pers. B/ varētu nokārtot mirušā vīra /pers. C/ mantojuma lietu.

Liecinieks /pers. F/ tiesas sēdē liecināja, ka Rīgā, /adrese/dzīvo kopš 2013.gada, kad pārcēlies uz Rīgu. Domājis, ka māja pieder /pers. C/, kurš par to rūpējies, veicis visus saimniecisko darbus, kas nepieciešami privātīpašuma uzturēšanai, pļāvis zāli, labojis kanalizāciju, arī pats palīdzējis viņam dažādos darbos. Vēlāk /pers.C/teicis, ka tā esot /pers.E/ māja.

Liecinieks/pers. J/ tiesas sēdē liecināja, ka Rīgā, /adrese/ dzīvo apmēram no 2000.gada sākuma. No /pers. C/ uz mutiskas vienošanās pamata īrējis istabiņu. /pers. C/ pazinis jau no 90.gadiem, bijis viņa dēla kolēģis. Uzskatījis, ka īpašums pieder /pers. C/, jo viņš rīkojies kā mājas saimnieks - par saviem līdzekļiem cēlis sētu, jumtu, labojis kanalizāciju.

Liecinieks/pers. K/ tiesas sēdē liecināja, ka kopš 2009.gada ir pazīstams ar /pers. A/, kurš māju Rīgā, /adrese/vienmēr ir pieminējis kā savu vecāku māju. Šajā mājā dzīvo arī viņa- liecinieka tēvs - liecinieks /pers. F/. Vairākkārt šajā mājā ir ciemojies un /pers. C/ vienmēr ir uzvedies kā mājas saimnieks un par pretējo nekad nav radušās šaubas.

Ieinteresētā persona /pers. A/ tiesas sēdē paskaidroja, ka neiebilst pieteikuma apmierināšanai. Viņa vecāki /pers. C/ un /pers. B/ šajā mājā pie /pers.E/tantes, dzīvojuši līdz 1970.gadam, pēc tam atgriezušies 90.gados, lai palīdzētu /pers.E/tantei. Tā kā viņai nav bijuši citi tuvinieki. bijis viņai kā krustdēls. Ar šo māju ir saistīta visa vecāku dzīve. No mantojuma ir atteicies.

Tiesa noklausījusies un novērtējusi pieteicējas pilnvarotās pārstāves tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus, ieinteresētās personas paskaidrojumus, liecinieku liecības un pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka pieteikums ir pamatots un apmierināms.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 288.panta pirmo daļu tiesa izskata lietas par tādu faktu konstatēšanu, no kuriem atkarīga fizisko vai juridisko personu mantisko un nemantisko tiesību rašanās, grozīšanās vai izbeigšanās.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 289.pantu tiesa konstatē juridisko faktu tikai tad, ja iesniedzējam nav iespējams citādā kārtībā saņemt attiecīgos dokumentus, kas apstiprina šos faktus, vai ja šie dokumenti nozaudēti, nozagti vai iznīcināti un zudusi iespēja tos atjaunot.

Pieteicējas /pers.B/laulātais /pers. C/ miris 2014.gada 15.maijā (lietas 13.lapa), līdz ar ko saskaņā ar Civillikuma 392.pantu pieteicēja kā pārdzīvojusī laulātā ir tiesīga pēc likuma mantot no mirušā laulātā neatkarīgi no tā, kāds mantisko attiecību veids pastāvējis starp laulātiem laulības laikā.

Mantošanas iesniegums apliecina, ka 2014.gada 15.oktobrī /pers. B/ pie zvērinātas notāres Dainas Roskošas apliecinājusi, ka pieņem 2014.gada 15.maijā mirušā vīra /pers. C/ atstāto mantojumu, kas sastāv no naudas līdzekļiem AS SEB Banka un nekustamā īpašuma Rīgā, /adrese/ (lietas 17.-19.lapa).

Ar /pers. E/ 2007.gada 7.maijā sastādīto testamentu apstiprinās /pers. C/ mantojuma tiesības uz 2007.gada 24.oktobrī mirušās /pers. E/ īpašumu, kas sastāv no zemes 1396 kv. Rīgā, /adrese/, 65.gr.128.grunts un pieder pamatojoties uz Rīgas pilsētas zemes komisijas 1993.gada 15.jūnija lēmumu Nr.13/97 un dzīvojamās mājas un garāžas un visa, kas tajā atrodas Rīgā, /adrese/ un pieder pamatojoties uz Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 1997.gada 10.novembra spriedumu (lietas lapa 20.).

/pers. E/ miršanas apliecības kopija apliecina mantojuma atklāšanās faktu 2007.gada 24.oktobrī, līdz ar to Civillikuma 693.pantā noteiktais mantojuma pieņemšanas termiņš – viens gads no mantojuma atklāšanas dienas notecējis 2008.gada 24.oktobrī (lietas lapa 14.). Mantojuma lieta uz 2007.gada 24.oktobrī mirušās /pers. E/ atstāto mantojumu nav ievesta.

Likumā nav paredzēta citāda ārpustiesas dokumentāla kārtība mantojuma pieņemšanas fakta konstatēšanai.

Atbilstoši Civillikuma 691.pantam gribu pieņemt mantojumu var izsacīt vai nu noteikti, mutiski vai rakstiski, vai arī klusējot, ar tādu darbību, kuru attiecīgos apstākļos var iztulkot vienīgi tā, ka zināma persona atzīst sevi par mantinieku.

Saskaņā ar Civillikuma 694.pantu, ja tajā laikā, kad aicina mantot, mantojums atrodas aicinātā faktiskā valdījumā un ja viņš līdz Civillikuma 693.pantā norādīto termiņu notecējumam nedod par mantojuma pieņemšanu noteikti atsauksmi, tad atzīstams, ka viņš to ir pieņēmis.

Tiesa atzīst, ka lietā ir pierādīti Civillikuma 691.pantā un 694.pantā norādītie apstākļi.

To, ka /pers. E/ atstātais mantojums nekustamais īpašums īpašumu Rīgā, /adrese/ atradās /pers. C/ faktiskā valdījumā apstiprina ieinteresētās personas paskaidrojumi un liecinieku liecības par to, ka /pers. C/ savas dzīves laikā apsaimniekojis īpašumu un rīkojies ar to kā ar savu, uz ko norāda arī fakts, ka /pers. C/ ar laulāto /pers. B/ no 1996.gada 27.februāra šajā adresē deklarējuši savu dzīvesvietu un veicis nekustamā īpašuma nodokļu maksājumus (lietas 15., 16.61.-74.lapa).

Ņemot vērā to, ka īpašums pēc /pers. E/ nāves atradies /pers. C/ faktiskā valdījumā, atzīstams, ka /pers. C/ testamentā norādīto mantojumu ir pieņēmis.

Fakta konstatācija atbilstoši Civilprocesa likuma 288.panta pirmajai daļai rada juridiskas sekas, no kurām atkarīga pieteicējas mantisko tiesību rašanās – nekustamā īpašuma Rīgā, /adrese/ iekļaušanu 2014.gada 15.maijā mirušā /pers. C/ mantojuma masā.

Pamatojoties uz norādīto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.pantu, 92.-97.pantu, 193.pantu, 289.pantu un 292.pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

pieteikumu apmierināt, konstatēt juridisku faktu, ka 2014.gada 15.maijā mirušais /pers. C/ (personas kods /personas kods/) pieņēma 2007.gada 24.oktobrī mirušās /pers. E/ (personas kods /personas kods/) atstāto mantojumu uz 2007.gada 7.maijā sastādītā testamenta pamata.

Juridiskais fakts konstatēts mantojuma lietas kārtošanai.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Rīgas apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas Kurzemes rajona tiesā.

Pilna sprieduma sastādīšanai noteikts 2015.gada 30.janvāris

Tiesnese A.Orniņa